

GORIŠKI LIST

Izhaja vsak četrtek ob 3. uri popoldne. Ako pade na ta dan praznik, izide dan poprej. Cena listu je: za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Za manj premožne: za celo leto 3 K, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena K 5, za druge dežele izven Avstrije K 6. — Uredništvo se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je pošiljati rokopise. — — — — —

Geslo:
Vse za vero, dom, cesarja.

Upravništvo se nahaja v Semeniški ulici št. 16 II. nadstr., kamor je pošiljati naročnino in oglase. Posamezne številke stanejo 8 vin. Oglasi se računijo po petih vrstah, če se tiskajo 1 krat 14 v, če se tiskajo 2 krat 12 v, če se tiskajo 3 krat po 10 v. Večkrat po pogodbi. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo. — — — — —

I. letnik.

V Gorici, 10. junija 1914.

19. številka.

Državni proračun za l. 1914/15.

Kakor je to v drugih državah že od nekada v navadi tako so prenesli tudi pri nas računsko leto od 1. junijarja na 1. julija vsakega leta, tako da traja računsko leto sedaj pri nas v Avstriji vedno od 1. julija do 30. junija prihodnjega leta. V tem smislu je sestavljen tudi novi proračun za bodočo poslovno dobo, ki ga je predsedstvo državnega zbora po naročilu vlade razposlalo poslancem. Ker nimamo sedaj parlamenta, kjer bi moral priti proračun v pravno in podrobno debato, si ga moramo ogledati pa tako, da bomo vsaj vedeli, kaj približno tiči notri in kako namerava vlada gospodariti za dobo od 1. julija 1914 do 30. junija 1915.

Skupna bilanca našega državnega proračuna je postala tekom let silno visoka. Počasi smo prišli gori do 3 milijard in pol, ako računimo na okroglo. Natančne številke so pa sledeče: izdatki v proračunjenih na 3.460 milijonov in 726 tisoč K. Prihodki pa so izračunjeni na 3.460 milijonov in 987 tisoč K. Preostanek je tedaj 261 tisoč K in nekaj čez, kar pa niti ne pride v poštev, ako se gre za milijarde. Razun tega je ta preostanek tako samo na papirju, kajti v resnici bode morala vlada napraviti nove dolgove, da bode pokrila vse tekoče stroške. Če se pa že naredi dolg, se ga naredi par sto tisoč kron več, tako da še nekaj ostane in da letni proračun izkazuje nekaj preostanka, namesto resničnega primanjkljaja.

Naši državni dolgovi sploh rastejo v zadnjih letih kakor gobe po dežju in letos se zdi, da bomo prekoračili velikansko svoto 13 milijard. Samo za tekoče obresti gre skoro šesti del vseh letnih stroškov t. j. okroglo 500 milijonov kron. Pol milijarde samo za obresti, to je nekaj strašnega, ako se pomisli na današnje siromašne čase! Potem seveda ni čuda, da si ne moremo nikamor pomagati. V tekočem proračunu ne prihranimo nikdar nič; poleg tega se vsako leto skoro redno zadolžimo za nekaj sto milijonov na novo in obresti nam potem zro velikanske svote, ki bi morale priti gospodarstvu in izobrazbi v korist.

Posebno značilno je, da gredo za vojaške stvari in naprave vedno večje svote, na drugi strani pa se opaža skoro povsod odščipanje tudi pri važnih in nujsnih ljudskih potrebah. Letošnji stroški znašajo n. pr. 264 milijonov več kot lanski in od teh 264 milijonov gre za vojaštvo nič manj kot 131 milijonov kron, 109 milijonov za armado in 22 milijonov za domobranstvo. V podobnem razmerju se sučejo sploh vse številke našega novega proračuna, tako da ni bil nikjer sprejet posebno prijazen, razun od vojnega ministerstva.

Poleg tega, da gredo tako velike svote za vojaške in druge podrobne potrebe nazgoraj, je opaziti, da je vlada proračun na zdolej prav temeljito ostri-

gla in oskubla. Cela vrsta važnih gospodarskih in kulturnih zahtev je oškrunjena in nekatere postavke so prav znatno nižje kot so bile za leto 1913. Tako n. pr. so jako pomanjšani izdatki za pošte, telefone, telegrafe in podobna občila, ki so vendar ljudstvu silno v korist in se poleg tega tudi izbornoroentirajo. Vendar je vnovem proračunu ta postavka samo 12 milijonov kron medtem ko je bilo leta 1913 še 17 milijonov kron in l. 1912 celó 35 milijonov kron. Promet in potrebe rastejo, proračun se krči.

Za nove lokomotive in železniške vozove je letos v proračunu 10 milijonov K manj kot lani, četudi so vedno glasnejše tožbe glede starih in nerodnih vozov po državni železnici. Tudi glede tircev se železniška uprava mora omejiti in dvotirne proge so že silno redke, iz same varčnosti seveda. Ravno tako je za nove poštno avtomobile postavljeno v proračun 500.000 K manj kot l. 1913, četudi se je to prometno sredstvo prav izdatno priljubilo med ljudstvom.

Najbolj značilno pa je, da je novi proračun začel hraniti tudi pri šolstvu. Nobena tajnost ni več, da imamo po vseh avstrijskih kronovinah razun dveh, treh še vedno premalo državnih šol. O naših goriških razmerah tu niti ne maramo obširneje govoriti, ker je stvar bila že tolikokrat preresetana, da je vsakemu gotovo popolnoma jasna. In vkljub tem raznim slovenskim in drugim tožbam je svota za novašolska poslopja v zadnjem proračunu za 700.000 kron manjša kot l. 1913. Za opravo na vseučiliščih je črtanih 300.000 K, kar sicer ni ravno dosti, a vidi se namen in smer, v kateri je proračun sestavljen. Šolstvo, občila, industrija, poljedelstvo itd. so vendar za ljudstvo najvažnejše točke gospodarske politike in ravno tam gremo po najnovejšem proračunu bolj nazaj kot naprej. Nismo kakor ozkosrčneži, ki bi ne priznali tudi drugemu pravice do napredka in blagostanja, a proračun, ki nam odščiplje pri tako važnih gospodarskih zahtevah, nam nikakor ne more biti po godu.

Politični pregled.

Parlamentarni položaj.

Dne 4. t. m. se je vršila na Dunaju prva predkonferenca glede nemško-čeških spravnih pogajanj, od katerih je potem odvisen tudi državni zbor. Ta predkonferenca seveda ni imela prav nobenega globljšega uspeha, ampak gospodje poslanci so se zjediniili le v toliko, da se vrši dne 15. junija zopetna predkonferenca in sicer v Pragi. Na tej drugi predkonferenci ne sme biti navzoč noben vladni zastopnik, ne na češki ne na nemški strani. Nekov ugledni češki politik je dejal z ozirom na tonovo sejo, da bode imela morda edino ta uspeh, da sklenejo tam tretjo sejo za jesen, več pa ne. S tem je tudi jasno povedana usoda državnega zbora, ki v doglednem času gotovo ne bo sklican.

Sicer je treba pa pibiti tudi to dejstvo, da so le na videz krive vsega tega stranke, v resnici pa zadene največja krivda v tem oziru le vlado. Ako bi vlada hotela sklicati državni zbor, bi ga pač lahko sklicala, a zdi se, da je ravno dunajski vladi najljubše, da parlament ne zboruje, ker je tako rešena vsakega nadzorstva od strani zbornice in poslancev.

Istrske deželnozbornske volitve.

Pri deželnozbornskih volitvah v nedeljo za splošno kurijo so bili izvoljeni: v hrvaško-slovenskih volivnih okrajih prof. Matko Mandić, dr. Milić, dr. Laginja in prof. Spinčić; v italijanskih vol. okrajih ital. liberalca Pesante in Davanzo. V koprskem it. vol. okraju je potrebna ožja volitev med it. lib. dr. Benatijem in it. kršč. soc. Spadatom, v puljskem it. vol. okraju pa med it. lib. Corenich-em in soc. dem. Lirussijem.

Laška politika je podobna kači,

ki se brez šuma in brez ropota priplazi do svoje izbrane žrtve in potem nenadoma plane nanjo. Že od nekada so svetovali laški politiki to taktiko posebno proti Avstriji in zato se morda nekaterim pri nas tudi še niso odprle oči, da bi videli, kake namene zasledujejo sosede onstran črnorumenih kolov. Ena najnevarnejših točk je v zadnjem času Albanija, kjer se zna odločiti brzokone več kot le usoda siromaka Wieda. Laški list »Gazzetta di Venezia«, ki rad govori precej odkrito v teh zadevah, je pisal dne 4. t. m., da se zna zgoditi, da konča ta albanska komedija za Italijo tako, da se ista nekega dne znajde proti svoji sosedi, ne ob njeni strani (finiremo un brutto giorno per trovarci non di fianco ma di fronte ai nostri vicini). Zato, pravi list, je potreba, da se sedaj Italija zbere in pripravi lepo na tihem in ne daja nikakega povoda za kako polemiko (è consigliabile di raccoglierci e di prepararci in silenzio). Zdi se, da Italija dobro čuti, da se da njena ura ni še prišla, zato pa se hoče na tihem pripraviti za bodočnost. Mislimo, da nam ni treba posebno poudarjati važnosti tega momenta in te zvite kačje taktike, a želeli bi, da bi tudi naši nemški listi, ki so običajno vedno na straži, če kihne kje kak Slovenec, posvetili tej zadevi primerno in potrebno pozornost: Hic Rhodus, hic salta!

Republikanske demonstracije v Italiji.

Kakor navadno so praznovali tudi letos 1. nedeljo meseca junija po Italiji svej narodni praznik. Pri tem je pa prišlo n. pr. v Jakinu do hudih pretepov med nacionalci in republikanci, republikancem so pomagali še anarhisti. Dva demonstranta sta bila ubita, kakih 20 vojakov ranjenih.

Albanija.

Poročila o albanski vstaji se glase vsaki dan drugače. Gotovo je, da se položaj doslej še ni razjasnil. Pogajanja so se pričela in zopet prekinila. Ustaši vstrajajo pri zahtevi po muslimanskem

vladarju. Velesile se navidezno malo brigajo za Albanijo in njenega nemškega kneza. — Sedaj se poroča, da se bo še ta teden pričela akcija, da se zatre vstaško gibanje. Knez ima baje že nad 10.000 vojakov na razpolago. Pred Dračcem pa leži velika vrsta bojnih ladij in torpedovk. Vse je v orožju, a na nobeni strani ni opaziti razpoloženja za odločilni boj.

Pisava nemških listov o Albaniji

se je v zadnjih dneh prav čudno izpremenila. Poprej ni bilo v nemških listih čitati drugega kot hvala in čast tej čudni deželi, o kateri so vsi pametni ljudje že od nekada imeli svoje pravo mnenje. Sedaj, odkar vidijo, da se temeljito zavozili z albansko politiko v blato, sedaj se čita dannadan tudi po nemških glasilih o albanskih roparijih, o telovajih, o barbaria o poldivjakih itd. Kakor rečeno, so to razni naši listi povdarjali še v času ko je bila pametna izprememba mogoča, danes vse to vpijete o albanskem barbarstvu ne pomaga nič in naših zavrnjenih milijonov ne bo nikdo priklical nazaj v dunajsko kaso.

Vprašanje sredozemskega morja.

ki je bilo že od nekada velike politične važnosti, je zopet stopilo ostrejšo na površje. Posebno so Francozi oni, ki so začeli razpravljati o tej zadevi. Francoski list »Figaro« je prinesel te dni obširen tozadeven članek, ki je posebno radi tega zanimiv, ker je pisan proti Avstriji prijazno, o Italiji pa pisec ne izgublja dosti besed. Zdi se, da Francozi nekako iščejo nekoliko protiteže proti italijanski politiki v Sredozemskem morju in ravno mi bi jim v tem oziru lahko nekoliko pripomogli — in sicer tudi sebi na korist. Ako bi mi količkaj nagnili na francosko stran, bi bila Italija med dvema ognjema in njena srboritost bi brzokone kmalu ponehala. Žalibog se take stvari pri nas vse prenaajo vpoštevajo.

Angleški glas proti dreadnoughtom.

Proti dreadnoughtom t. j. proti sedanjim največjim bojnim ladijam se je oglašil angleški admiral Scott, ki pravi, da so tako velikanske ladije dandanes čiste brez potrebe, ker so jim zrakoplovi in posebno pa še podmorski čolni vedno za petami. Z zrakoplovi in s podmorskimi čolni se da uničiti vsako še njavečjo bojno ladijo, pravi admiral Scott, in zato pa tudi nimajo te ladije ukljub svojemu velikanskemu obsegu in svojim strahovitim topovom za moderno vojsko prav nobenega važnega pomena. Scott priporoča Angležem naj v bodoče ne dajajo več denarja za dreadnoughte.

Darovi.

Za »Šolski Dom« je došlo našemu upravništvu: Strica obenem botra Josip in Anton Kuštrin o priliki krsta njiju nečaka Radigoja Černeta K 10. Bog živi v s e t r i!

Jubilejni darovi za »Slovensko sirotišče«:

P. n. gg.: Nekdo, ki ljubi mir za obmejno »Sirotišče« 12 K; Maks Petrovič, gostilničar 5 K; Toroš Karol, veleposestnik 8 K; Matevž Blažica, delovodja 2 K; Ivan Nep. Kumar, kurat 2 K; Andrej Mavrič, kroj. mojster 1 K; Gorjanc Andrej 20 vin.; Peter Tinti 20 vin.; Družina Kuštrin v Gorici o priliki krsta unuka oziroma nečaka Radovoja Černeta 5 K.

»Hranilnica in posojilnica« v Črničah 20 K.

Sklad Slov. Sirotišča.

V Kobaridu in v Iderskem se je nabralo 121 K 48 v.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Novice.

Osebna vest. Minister za poljedelstvo je imenoval višjega agrarnega geometra I. razreda v Ljubljani g. Ivana Sirkca za voditelja tehničnega oddelka pri goriški agrarni komisiji.

Brezmejna laška surovost. V petek, soboto in nedeljo so priredili tržaški Slovenci cvetlične dneve v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Gospe in gosposki obleki napadene in psovane. Ti suroveži so trgali prodajalkam cvetlice iz rok. Večkrat so morale pred temi suroveži celo bežati in iskati zavetja po hišah. Da bi ta druhal ne popokala od jeze, usmilila se je je tržaška policija, ki je tretji dan prepovedala prodajati cvetlice po ulicah.

Laške marjetice so prodajali po tržaških ulicah, kar z nekakim očitnim veseljem, poroča dopisnik graški »Tagespott«. Ali morda ne vedo ti gospodje, komu na čast se Lahji ogrevajo za cvetko, ki nosi ime marjetica — »margherita«. Cvetka je sicer nedolžna, a nameni tržaških iredentistov so vendar vsakomur jasni, ki ima količkaj oči odprte.

Na c. kr. moškem učiteljsku v Gorici bo vpisovanje za vstop v prvi letnik v četrtek, dne 2. julija t. l., od 9.—12. ure dopoldne. Popoldne istega dne ter v petek in soboto, dne 3. in 4. julija t. l., se zvrše sprejemni izpiti. — Ako bo pri teh izpiti doseženo najvišje možno število prvoletnikov (štirideset), tedaj meseca septembra ne bo nič več sprejemanja za prvi letnik.

Vpisovanje učencev v prvi razred tukajšnje realke se vrši dne 1. in 2. julija 1914 od 9.—12. dopoldne. Vsprejmi izpiti se vrše dne 2. julija popoldne od 3h dalje pisмено in dne 3. julija dopoldne od 9h 30m dalje ustno. Pogoji za vsprejem so opisani v izveštju realke za leto 1913, poizvedo pa se tudi lahko v ravnateljevi pisarni.

Dirka okoli goriškega Krasa. Avstrijsko športno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m. cestno kolesarsko dirko okrog goriškega Krasa. Start je na križišču Ločnik Podgora. Dirka gre skozi Kormin, Medejo, Tržič, Prosek, Opčino, Senožeče, Prevalje, Vipavo, Ajdovščino v Gorico. Cilj je v Gorici, Rožna dolina. Prijavljenih je 52 dirkačev. Darila se razdele ob 6. uri zvečer v »Hilmtelchu«, kjer bo tudi vojaški koncert. Odhod in prihod dirkačev se bo kinematografsko posnel.

Porotniki izžrebani za II. porotno zasedanje pri c. kr. okrož. sodniji v Gorici. Redni porotniki: Barzellini Franc, Kralj Franc, Gorica; Bizzatti Ivan, Scodovacca; Lonzar Josip, Tr-

žič; Duca Rihard, Terzo; Klinz Anton, Gorica; Zavadlav Anton, Štandrež; Formentini bar. Beno, Števerjan; Demestri grof Viktor, Medeja; Mauri Anton Roman, Gorica; Furlan Franc, Kamnje; Birsca Peter, Gorica; Peršič Ivan, Trnovo; Hvala Franc Severin, Gorica; Leban Ivan, Ročinj; Delpin Fran, Gregor Karol, Gorica; Stacul Franc, Medeja; Pahor Anton, Miren; Kuštrin Ivan, Rakovec; Bevk Peter, Cerklje; Verzeznassi Edvard, Villavicentina; Messenio Karol, Ronki; Peruzzi Alojzij, Terzo; Cotič Josip, Opatjeselo-Vrh; Nemeč Josip pok. Franca, Bilje; Čibej Josip, Solkan; Poberaj Franc, Saunig Ignacij, Zei Ivan, Gorica; Kompara Anton, Lokavec; Miceu Ivan, Ronki; Drozghig Anton, Gorica; Kožina Anton, Rihemberk; Komel Andrej, Kromberk; Villat Alojzij, Gorica. — Namestniki: Zpazzapan Evgen, Conig Leopold, Valentincig Josip, Persa Oreste, Krainer Oskar, Frandolič Andrej, Barteli Josip, Bressan Ernest, Šuligoj Martin, vsi iz Gorice.

Razpis ustanove. Z 1. polletjem šolskega leta 1913/14 je razpisano X. mesto ustanove Josipa Gorupa vit. Slavinijskega v znesku letnih 500 K. za dijake slovenske ali hrvaške narodnosti na srednjih in visokih šolah. Pojasnila se dobivajo pri šolskem oddelku c. kr. nam. svetnika v Trstu, ul. Caserma 7.

Poldrugo uro smeha, to je geslo sedanje predstave »Modra miška«, ki se bodoče štiri dni vidi v »Central Bio«. »Modra miška« je izborna komedija in je dosegla na Dunaju največje vspehe. V kratkem pride na vrsto »Devica Orleanska«, znamenito zgodovinsko delo, ki je polno dramatičnih krasot. Vsako nedeljo in praznik popoldan se vrši v »Central Bio« vojaški koncert z izbranim programom.

Pred 50 leti ni bilo v tem času nič boljše vreme kot zadnji teden letos. »Novice« so poročale dne 8. junija 1864 iz bloške okolice sledeče: »Stari pregovor pravi: O sv. Urbanu pridejo muhe. Da, tudi letos so prišle, samo s tem razločkom, da so bele in da jih je burja prinesla. Mrzlo je, da gre človeku za nohti in nerado se bo v naših hribih razšlo, nego da nam bo še kaj belca povrglo«.

Konzulent za tujski promet na Primorskem. Minister za javna dela je imenoval inženirja dr. Magliča za konzulenta za tujski promet na Primorskem in v Dalmaciji.

Napredovanje Hrvatov. Zagrebška »Hrvatska Štediona« je kupila v Trstu veliko palačo nasproti Lloydovi palači za 600.000 K, kjer se bodo ustanovili nekateri razredi hrvaških in slovenskih šol. »Piccolo« je vsled tega tako iz sebe, da ne more razumeti, kako se more s hrvaškimi denarjem kupiti v Trstu kako premoženje.

Legar v Trstu. V Trstu se je med pomorščaki zadnje dni pojavilo par slučajev legarja, ki je bil zanešen menda iz Dedeagača, kjer se je ustavila dotična ladja.

Poštna tatvina pred poroto. Minoli teden se je vršila pred tržaško poroto kazenska obravnava proti poštnemu kontrolorju Bjekarju, ki je bil obtožen tatvine 127.900 K denarja, ki je izginil na pošti kjer je on služboval. Bjekar je bil oproščen.

Električni tok usmrtil delavca v Škednju. Neki 23letni Ivan Ceglar, doma iz Ljubljane in zaposlen pri plavžih v Škednju, je metal za šalo svojo čepico v zrak. Nesreča je hotela, da mu je čepica ostala na električni žici in Ceglar je zlezal po kolu gori, da bi prišel spet do svojega pokrivala. Pri tem se je dotaknil električne žice in močni tok je nesrečneža usmrtil na mestu.

Hospic pri Sv. Duhu v Bohinju je odprt od 1. maja. Sedanji časi so kakor nalašč za izlet k Sv. Duhu. V Bohinju je sedaj najlepša pomlad. Sneg se je zelo umaknil v višave. Gospod duh. svetnik Berlic izvršuje posle hišnega gospodarja in je porok, da bodo gostje dobro postreženi. — Prenovljeni čolni so na razpolago gostom. Za utrujene živce je Sv. Duh s svojim mirom kakor nalašč za krajši ali daljši oddih.

Hotel Zlatorog ob Bohinjskem Jezeru, ki je last Slovenskega Planinskega Društva v Ljubljani, se je že otvoril. Hotel je že z vsem potrebnim popolnoma založen. Turistom in izletnikom se priporoča poset hotela že sedaj, ko je okolica v najbujnejšem pomladnem zelenju in cvetju. Ker je hotel posebno pripraven za letovišče in ima dovolj sobic za tujce, priporočati je vsem, da si izberejo za počitnice hotel Zlatorog. Pojasnila daje Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani ali pa oskrbnica Marica Guštin, hotel Zlatorog ob Bohinjskem Jezeru, pošta Sv. Janez.

Kadičnikova Koča na Golici je že otvorena in oskrbovana ter popolnoma založena s provijantom in okrepčili. Pot na Golico je popolnoma prosta snega. Flora se baš sedaj vzbuja. Pristop na Golico je čisto lahek. Na razpolago sta dve veliki skupni spalnici (moška in damska) ter 5 ločenih, dobro opremljenih sobic z 2 - 3 posteljami.

Nevihla na Dolenjskem. Z Dolenjskega poročajo zopet o hudi nevihti, ki je zadela posebno novomeško okolico. Najbolj so trpeli vinogradi.

Slovenska zmaga v Laškem trgu. Pri nedeljskih obč. volitvah v Laškem trgu na Štajerskem so zmagali v III. razredu slovenski kandidati.

Dopis iz Drača. Naš rojak in naročnik našega lista nam je poslal sliko vstoličenja albanskega vladarja ter nam sporoča, da mož res ni rojen za vladarja, posebno pa take dežele kot je Albanija. Poroča nam tudi, da so razmere sedaj nejasne. Tu pa tam se sliši ponoči streljanje družega nič. Pričakuje se v par dneh odločitev. Vstaši so pod dobrim vodstvom in izučeni voditelji. (G. rojaku srčna hvala za dopis. Jako hvaležni Vam bodemo, ako se še kedaj oglasite. Zdravstvujte! Uredništvo.)

Cesar na letovišču. Cesar se pada dne 23. junija z Dunaja na svoje navadno letovišče v Ischl.

Podelitev kardinalskih čepic obema novima kardinaloma naše države se je vršilo dne 6. t. m. na Dunaju po vseh starodavnih cerkvenih predpisih. Cesarja je zastopal prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki je izročil kardinalsko čepico prvo ogrskemu nadškofu Csernoch, potem pa dunajskemu nadškofu Piffl. Ceremonije se je udeležila cela vrsta cerkvenih in tudi posvetnih dostojanstvenikov.

Hrvaški učenjak umrl. V Zagrebu je umrl odlični zgodovinar in član akademije Tadej Smičiklas v starosti 71 let. Bil je tudi politično delaven. Skoro vse svoje premoženje je zapustil jugoslovanski akademiji.

Za prvega dunajskega podžupana je bil izvoljen namesto umrlega dr. Porzerja prejšnji II. podžupan Henrik Hierhammer.

Novi vojaški kazenski red bode stopil v veljavo dne 1. julija tega leta.

800-letnica samostana Klosterneuburg. Dne 7. t. m. so praznovali v Klosterneuburgu 800letnico tamošnjega samostana. Vršile so se velike cerkvene slavnosti.

Italijanska objestnost presega res že vse meje. Pred par dnevi je govoril v italijanski zbornici tudi znani demokratski poslanec Barzilai o razmerju

obeh držav in povdarjal posebno, da se pri nas sodi čisto napačno, ako računimo le s tistimi Lahji, ki so pod našo državo. Ne, pravi Barzilai, to ni prav, kajti za avstrijskimi Lahji stoji 36 milijonov laškega naroda v Italiji in na te milijone se moramo mi v Avstriji ozirati. S tem je ta gospod jasno povedal, da se hočejo Lahji po vsi sili vtikovati v naše avstrijske zadeve, ki jim nič mari niso. Mi naj se sedaj kar naenkrat oziramo na laške prebivalce Italije, morda tudi celo na razne izselnike v Ameriki in Afriki. Take zahteve in take trditve so pač že več kot predržnost in zaslužijo tudi primeren odgovor.

Kakor jagnjeta so nedolžni Nemci v političnih in šolskih nastopih proti nam. V znanih lipskih ilustriranih listih je priobčena spominska svetinja, ki to je dal »Schulverein« napraviti v spomin Roseggerjeve sedemdesetletnice. Ta svetinja nosi ponižen napis: »Uns zu Schutz, niemand zu Trutz.« (Nam v varstvo, nikomur v nasprotstvo.) To geslo je tako nedolžno in ponižno, da prav nič ne odgovarja dejanski politiki nemškega šolskega društva, ki ustanavlja svoje šole najraje tam, kjer niso nikomur za »Schutz« ampak po večini za »Trutz«.

Vsenemški tabor na Koroškem. Nemški listi prinašajo te dni kričeče pozive na vsenemški tabor, ki se bode vršil dne 24. t. m. v Celovcu na Koroškem. Podpisani so seveda razni zastopniki nemškega narodnega sveta med njimi tudi zastopnik za Trst in Primorsko, c. kr. šolski svetnik Marko Guggenberger v Trstu. Ta nemški tabor hoče temeljito osvetiti »krivice«, ki se gode našim nemškim sosedom od strani avstrijske vlade.

Železniška uprava ni odgovorna za živino, ki med vožnjo pogine, tako je razsodilo najvišje sodišče v neki pravdi, ki je tekla že dalj časa. Prvi dve inštanci sti prisodili dotičnemu tožitelju odškodnino, a zadnja inštanca je odločila v prilog železnice, ker po točki 86. želez. poslovnega reda ne odgovarja železnica v nobenem oziru za živo živino, ki se prevaža po njenih progah — razun seveda dokazane krivde od strani železniškega poslovanja — ker je v omenjeni točki izrecno povedano, da mora lastnik ali pošiljatelj živine sam skrbeti za vse potrebno, ne pa železniška uprava, ki da takorekoč le voz.

Metanje sadnih olupkov na cestni tlah je zelo nevarno in marsikdo se je že na tem spodrsnil in si prizadel težko poškodbo ali zadobil celo smrt. Voditelj državnega pravdnishva na Dunaju je z ozirom na to izdal na vse sodnije svojega področja odredbo, ki pravi, naj se vsakogar, ki je bil zatožen, da je vrgel sadne ostanke ali olupke na cesto, stavi pod obtožbo po § 431 kaz. zakonika, brez ozira na to ali se je kaka nesreča zgodila ali ne. Metanje olupkov po cestnem tlaku je za občinstvo, ki ima opravka na cesti, vedno velika nevarnost.

Prehladno vreme je škodljivo skoro vsem sadnim vrstam po Češkem, Moravskem in tudi na Nižje Avstrijskem. Poročila iz teh krajev so splošno neugodna. Ravno tako škodljivo je bilo zadnje prehladno vreme tudi za vinograde po goriomenjenih deželah, kjer po tem takem ne pričakujejo posebno dobre letine.

Uradne vesti po uradnem listu »Osservatore Triestino«:

Dne 10. julija bode pri goriškem okr. sodišču (soba št. 7) javna dražba nepremičnine, tvoreče edino telo vložka 1467, stavbena parcela 1409, hišo in dvorišče št. 6 v ulici Isonzo in parcele

864/5 (njiva in vrt). Vsklicna cena 13.300 K.

Istega dne in v istih prostorih bo javna dražba nepremičnin 1/2 vložka št. 83, d. o. Šmartno in sicer parcel. 3385, 3390, 3396/1, 0/2, 0/3, 0/4, 0/5, 3413, 3414. Najmanjši ponudek 536.68 K.

Istega dne in v istih prostorih bo tudi dražba nepremičnin vl. št. 515 d. o. Bilje in sicer: 1. telo parc. 149, hiša in dvorišče, parc. 553, 554; 2. telo parc. 551 in 552. Najmanjši ponudek 2485.16 kron.

Dne 13. t. m. ob 9. uri predp. bo v Gorjanskem na licu mesta prostovoljna dražba vl. št. 307, 308, 309, 310 in 311 d. o. Gorjansko; vl. št. 105, 138 d. o. Brje ter vl. št. 256 d. o. Brestovica. Vsega skupaj je 62 kosov nepremičnin.

Pri okr. sodnji v Ajdovščini bo dne 1. julija t. l. dražba nepremičnin tvorečih 25. zemlj. telo vl. 226 in 1/2 vl. 44 (1. in 2. telo) d. o. Rihemberk. Najmanjši ponudek 360 K.

Ponudbeni razpis. Generalakord c. kr. carinskega urada in c. kr. javnih skladišč v Trstu potrebuje 120 tisoč kg sena za vole. Dostava 10.000 kg vsakih 15 dni franco Trst prosta luka. Ponudnik se mora zavezati, da do 16. t. m. dostavi vagon sena za pokušnjo proti plačilu ponudbene cene. Dostavi se v Trst prosta luka.

Povprečna cena za klalne prašiče, ki se pobijajo meseca junija 1914 na Primorskem po oblastnijskem ukazu ali poginejo vsled cepljenja, se je uradno določila na 1.50 K za kg.

Sveže meso z Ogrskega se sme upoštevati pri nas samo tedaj, ako je pošiljatvi priloženo živinozdravniško spričevalo, ki kpričuje, da je bila žival proglašena za zdravo.

Charles se imenuje velikanski cirkus, ki pride v kratkem v Gorico. Več pove oglas na drugem mestu.

Listnica uredništva. G. dopisniku iz Renč: Pišete, da preiskuje zadevo orožništvo. Počakajmo torej, dokler izvemo, kaj bode ta preiskava dognala.

G. dopisniku iz Števerjana: Prihodnjič!

Mestne vesti.

m Smrtna kosa. V petek ob 8. uri zvečer je umrla v Gorici po daljši in mučni bolezni gospa Amalija Hribar, roj. Rubbia, vdova po pokojnem goriškem Slovencem v najboljšem spominu ostal glasbeniku, skladatelju in pevododju Antonu Hribarju, voditelja c. kr. vadnice v Gorici, mati znane nega trgovca g. Teodorja Hribarja ter c. in kr. nadporočnika-računovodje pri tukajšnjem pešpolku št. 47, g. Angelja Hribarja. Pogreb, ki se je vršil v nedeljo popoldne ob 2 in pol, je bil veličasten. Udeležilo se ga je nenavadno mnogo občinstva obojega spola iz vseh slojev. Med pogrebci videli smo poleg drugih odličnih oseb namestništvenega svetnika in voditelja tukajšnjega okr. glavarstva g. Rebeka, generala Fernengel, polkovnika tukajšnjega pešpolka ter več častnikov tukajšnje garnizije. Pogreb, katerega so se udeležili tudi č. oo. kapucini in č. oo. frančiškani, je vodil preč. g. Piciulin ob asistenci drugih duhovnikov. Poleg drugih krasnih vencev na mrtvaškem vozu bil je tudi venec častniškega zbora pešpolka št. 47. Po odpravljenem blagoslovljenju trupla blagopokojnice v cerkvi sv. Ignacija prepeljali so je na tukajšnje pokopališče, kjer so je položili v družinsko grobnico k večnemu počitku. Blagopokojnici svetila večna luč! Žalostnim preostalim pa naše iskreno sožalje!

m Procesija sv. Rešnjega Telesa v stolnici se prične jutri, kakor navadno vsako leto ob 8. uri zjutraj. — Zvečer ob 6. uri pa bode procesija sv. Rešnjega Telesa na Kostanjevici. Svirala bode pri ti priliki letos prvokrat vojaška godba.

Udje »Slov. katol. društva«, udeležite se v obilnem številu procesije sv. Rešnjega Telesa pod svojo zastavo!

m V nedeljo 14. t. m. bo v kapucinski cerkvi v Gorici opravil daritev sv. maše novomašnik P. Anton Vouk, kapucin jakinske provincije. Slovenec in Goričan. Prvo sv. mašo je opravil s hvaležnim srcem 7. t. m. v Jakinu. Bil je pred leti dalje časa strežnik pri sv. maši v goriški kapucinski cerkvi kot majhen deček; svoje študije, ki jih je v Gorici že pričel, je nadaljeval v Italiji in sedaj je dosegel, kar je tako zelo želel on in želela tudi njegova dobra in pobožna družina. Opomnimo, da se imenovana slovesnost v kapucinski cerkvi prične ob 9. in pol; najprej primerna slovenska pridiga in potem slovesna sv. maša. Popoldne ob 4. in pol slovesen blagoslov. Verno ljudstvo se vabi k obilni udeležbi! Opomnimo, da bo novomašnik podelil svoj novomašniški blagoslov predpoldan in popoldan.

m Mazzinjansko glasilo »Libertà« je strašno vpilo na goriške laške meščane naj vsi ostanejo v mestu v nedeljo popoldan ter varujejo goriške ulice pred slovanskimi »napadi«. Zdi se, da je malokdo poslušal čenčarije tega lističa ter je odšel po svoji navadi v okolico na četrt dobrega »brica«. To je bil najlepši odgovor pametnih meščanov na nezrelo pisarjenje še bolj nezrelih fantičkov.

m Kakor politički cuki so prišli nazaj v Gorico razni laški fantiči, ki so romali binkoštno nedeljo v Benetke, da bi tam dajali oduška svojim laškim čustvom. Poleg Goričanov so bili tam tudi Dalmatinci, Istrijani in Tržačani, kakor beremo to v goriškem »svetovnem« listu »La libertà«, ki poroča dalje, da so ti laški navdušenci prisostvovali koncertu na trgu sv. Marka, kjer so začeli vpiti: »Viva Trieste italiana, viva l'Istria, viva il Friuli« in so ob enem zahtevali od godbe, naj jim igra »gli inni«, t. j. znane italijanske himne, ki jih sicer list dalje ne imenuje, a že vemo, katere so. In kaj se je nato zgodilo? Navzoči socialisti, ki kažejo biti na vsak način zrelejši možje kot goriška laška »nadebudna« mladina, so na te klice in vike začeli žvižgati in smešiti tako pošteno te goriške vročekrvneže, ki sedaj tožijo in stočejo, da so benečanski socialisti surovo zatrli plemenito demonstracijo onih, ki so doma izpostavljeni tisočerm pritiskom, samo zato ker so Italijani. — Škoda, da ni več takih socialistov v Italiji, morda bi naše neodrešence počasi naučili, kako se živi na tem svetu.

m Poskušen samomor. V petek popoldne si je hotela končati na tukajšnjem pokopališču življenje neka Marija Berlot, bivša strežnica v tržaški bolnišnici, stara okoli 30 let. Pred dvema tednoma je prišla radi bolezni domov k materi, ki staneje nekje na Placuti. Toda z materjo se niste mogli nikakor razumeti in tako je hči šla iz obupa od hiše in na očetovem grobu poskusila samomor. Prerezala si je žile na obeh rokah z brivno britvijo, na kar je padla v nezavest. V istem času je bila na pokopališču ravno zdravniško-sodna komisija, ki je sekirala izkopano truplo soproge mesarja Decolle; izkopali so namreč truplo pokojne Decolle, ker so se po mestu širile o njeni smrti razne govorice. Oba zdravnika, dr. Bramo in dr. Pitamic, sta takoj, ko sta bila obveščena podala nesrečnici prvo po-

moč ter jo nato dala prepeljati v žensko bolnišnico, kjer je sedaj izven vsake nevarnosti. Zanimivo je, da si je oče omenjene Berlot tudi iz družinskih nespornostih končal na enak način življenje kakor je poskusila sedaj hči, ki je pa to že tretjokrat storila.

m Razpis nagrade. Odbor za IX. vinorejski kongres razpisuje nagrado 100 K in 50 K za reklamni letak oziroma spominsko razglednico za ta kongres. Pojasnila daje predsedstvo IX. vinorejskega kongresa v deželnih uradih. —

m Otrok pod vozom. V ulici Canonica je prišlo pod voz neko 5letno dekletce Kumar. Eno kolo ji je že šlo čez noge, a tu je priskočil neki agent ter rešil otroče hujše nesreče.

m Služba lekarn. Od 14. do 21. t. m. bode imeli ponočno službo lekarni: Gironcoli - Kürner.

m Izgubljene stvari. Izgubil se je svilnat dežnik z zlatimi obročki na palici; izgubila se je denarnica z večjo svoto denarja; izgubila se je zlata zapestnica in zelena papiga.

m Najden zlat prstan. V mestnem vrtu je bil najden te dni zlat prstan. Lastnik naj se zglašuje na mestnem magistratu, kjer ga bo dobil nazaj.

Goriška okolica.

g »Gospodarska zadruga za goriško okolico s sedežem v Vrtojbi« prične trgovati s krompirjem prihodnji petek. —

g Iz goriške okolice čujemo od strani starišev in drugih skrbnih rodoljubov vedno in vedno razne tožbe proti znanim in brezpotrebnim plesom, katerih je ravno v naši deželi kot škodljivih kobilic. Vsaka najmanjša vasica mora imeti svoj ples, tako da se ljudje zadolžujejo, ker ni pri rokah denarja za to potrato. Vemo za slučaje, da so stariši hočeš - nočeš morali dati sinovom denar za ples, ker drugače tak le fantina razsaja po cel teden po hiši in dela zgago v družini. Ako bi hoteli priobčevati vse te napake in nepravilnosti, bi napolnili vsak teden lahko par predalov našega lista. Vendar bi ponovno radi položili na srce vsem onim, ki jim je mari za našo mladino, onim, ki imajo dolžnost skrbeti za pravno in gmotno blagostanje ljudstva, naj nekoliko ostreje postopajo v tem oziru. Stariši in vsak pameten človek bode hvaležen onim, ki bi omejili to plesno razvado po naši deželi.

g Učiteljico je razžalil neki Miha Simsič iz Šmartnega in metal kamenje za njo. Simsič je bil oproščen, ker mu je učiteljica Gulin razžaljenje odpustila, glede metanja kamenja se mu pa ni moglo nič pravega dokazati.

g Že zopet revolver! Neki Ciril Bensa iz Števerjana je rad nosil revolver po rokah, kar je dalo Josipu Mužini povod, da mu ga je iztrgal proti njegovim volji. Pri tem je bil baje Bensa nekaj ranjen in je tožil. Mužina je bil pa oproščen, ker se mu glede tiste rane ni moglo dokazati ničesar in ker je pravzaprav dolžnost vsakega, da ne pusti orožja v rokah ljudi, ki bi ga znali rabiti s sovražnim namenom.

g Nesreča v podgorski papirnici. V podgorski papirnici »Leykam - Josephsthal« so popravljali te dni parni kotel. Pri tem je vdaril par delavca Feliksa Tohmar ravno v obraz in ga hudo ožgal. Nesrečnika so prepeljali v goriško bolnišnico.

g Nevaren pes. Neki Ivan Benko iz Renč ima nevarnega psa, radi katerega je bil že dvakrat tožen. Benko pa ukljub temu še ni kupil psu nagobčnika, da bi bili ljudje varni pred pasjo mrcino. Te dni je ta pes zopet oklal nekoga 5letnega fantiča, Angelj Arčon, in

Benko je dobil 20 K kazni. Morda bo sedaj enkrat vendar mir s tem nevarnim cuckom.

Ajdovski okraj.

a Plot je pokvaril neki Josip Podberšček iz Gojač na posestvu Leopolda Kumarja. Za ta »potreben« opravke je moral plačati 5 K kazni.

Tolminski okraj.

t Tolmin. Dne 4. t. m. so bile končane občinske volitve za tolminsko občino. V III. in II. razredu je zmagala nova stranka s celo svojo kandidatno listo, v kateri se nahajajo možje zgolj iz okoličanskih vasi. Kat. obč. Čadrg, ki je razdeljena v dve frakciji, dobila je samo enega zastopnika in sicer iz Čadrga, vas Zadlaz-Čadrg pa nima nobenega zastopnika. V prvem razredu pa je zmagala stara stranka z vsemi desetimi kandidati, ki prebivajo vsi v Tolminu. V tem razredu je bil izvoljen tudi dosedanji župan g. Oskar Gabršček, katerega so dosedaj po navadi volili v III. vol. razredu.

t Avtomobilna zveza med sv. Lucijo in Idrijo. Po dolgem času je vendar prišlo do tega, da vozi avtomobil redno med Idrijo in sv. Lucijo. Za sedaj vozi enkrat sem in enkrat tja, pozneje bode morda dobila idrijska dolina dve vožnji na vsako stran. Koncesijo za avtomobilno vožnjo ima g. višji poštni mojster Ravnikar iz Ljubljane in sicer za sedaj samo za osebni promet. Ker pa se čuje, da dobi omenjeni gospod koncesijo tudi za poštno vožnjo, tedaj je pričakovati, da se takrat pomnoži število dnevniških voženj. Vožni red je sledeči: Iz Idrije gre avtomobil ob 5. zjutraj; ob 6. uri je v Cerknem in ob 7. pri sv. Luciji, tako da ima zvezo z vlakom v Trst in pa z brzovlakom iz Gorice proti Jesenicam. Od sv. Lucije nazaj proti Idriji gre avtomobil ob 4. uri popoldan, tako da ima zvezo z jeseniškimi vlakom ob 2.35 in z goriškim vlakom ob 3.50. V Idrijo pride avtomobil nekoliko pred sedmo uro, ker se tudi na poti nazaj ustavi za nekaj časa v Cerknem. S to novo zvezo je mesto Idrija pritegnjeno prometno bolj tesno k goriškemu in tržaškemu trgu.

t Soška podružnica S. P. D. vabi vse člane na občni zbor, ki se bode vršil dne 16. junija 1914 ob 8. uri zvečer v lokalu »pri Kranjcu« v Tolminu. Vspored: 1. Sporočilo odborovo. 2. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Odbor.

t Občine in njih frakcije, ki imajo še razdeliti občinska zemljišča oziroma v razdelitvi naj se obrnejo na agrarni urad v Gorici, ki prične poslovati meseca julija t. l. Tozadevni zakoni so na vpogled pri deželnem odboru.

t Iz Baške doline. Dne 5. in 6. t. m. je sneg pobelil hribe Gradca in Veliki Ogel do zelenih gozdov. Uboga živina, ki je že na pašnji, zmrzuje pod milim nebom. — V kratkem pride v veljavo zakon za zboljšanje planin. Želeti bi bilo, da bi se isti upošteval ter da bi se preskrbela živini potrebna stajališča in voda.

t Na Kneži je umrl minoli četrtek 88-letni Jernej Leban, po domače Frank, ki je bil v vojski pod Radetzkyjem.

t Podbrdo. Dne 4. t. m. sta prišla iz Boh. Bistrice čez Bačo v Podbrdo 2 generala, 10 štabnih, 5 drugih častnikov ter več vojakov. Večerjo in prenočišče so imeli v Hudajužni v hotelu »Schwarzer Finger« kakor predstavljajo Nemci »Črno prst«. V hotelu so jim spekli tudi več naših izvrstnih postrvi iz potoka Bača, ki so gospodom zelo teknilo ter so tudi obljubili, da se bodo na nje spominjali. Mi pa želimo, da bi

se gospodje raje spominjali na naše potreba, ki jih imamo v Baški dolini, nego pa na postrvi.

t **Nesreča.** Na binkoštno nedeljo se je na Koritnici poškodoval Janez Šorli, po domače »Tonček«. Peljal je na postajo v Hudajužno 5 otročičev, ki so se odpravili k očetu v Trbovlje. Konj se je splašil in Šorli je padel pod voz, ki ga je vlekel za seboj kakih 60 m.

Konj je dirjal po klanecu do županove hiše in k sreči ga je ustavil župan ter tako preprečil večjo nesrečo, ker bili so vsi v smrtni nevarnosti. Šorli je močno poškodovan. Nesreča pač nikdar ne spi, zato je pozor pri živini!

t **Bukovo.** Naprava pri Bukovskem predoru, ki stane čez pol milijona kron, je že končana. Motor (Dieselmotor), ki goni kolo, stane 84.000 K, kolo pa, ki goni zrak skozi predor 24.000 K. Stroji so iz tovarne v Essen-u na Nemškem, odkoder so prišli tudi tovarniški monterji, da postavijo stroje na svoje mesto. Dne 4. t. m. si je ogledalo to napravo 35 slušateljev tehnične visoke šole v Lvovu.

t **Na Grahovem in v Koritnici** se izdeluje v mlekarni pristni domači sir. Trgovcem in zanesljivim odjemalcem se priporoča domači pridelek.

Bovški okraj.

b **Hud kačji pik.** V Malniku pri Bovcu je pičil gad neko Marijo Klavara s tako silo, da je revica takoj začela grozovito otekati in kmalu nato umrla. O tako hudih kačjih pikih se sliši le redko, navadno le ako je kača prej hudo razjarjena in se je grela na solnec.

Korminski okraj.

kr **Smrtna kosa.** Dne 4. t. m. je umrla v Medani v 20. letu svoje dobe preskrbljena z vsem potrebnim za umirajoče g.čna Marica Zucchiati, hčerka g. župana Antona Zucchiati. Pogreb je bil v nedeljo. Svetila ji večna luč! G. županu pa izrekamo na tem mestu naše iskreno sožalje ob britki izgubi.

kr **Medana** († Marici Zucchiati — hčerki g. župana — umrla 4. junija 1914.)

»Ptički jaz vprašam vas,
al' bo že skor pomlad
—————?«

Tako si napisala v svoji zbirki pesmi, Ti sama si napisala v Tvoji pomladi,

ko je zatemnelo nebo nad Tabo — nad blagim srcem in je pribučal ljut vihar — življenja vihar. Po pomladi si hrepnela, a bolezen je bila ona neusmiljena nevihta, ki je besnela nad mladim, nedolžnim cvetom. Dolga, burna in uničujoča je bila nevihta — dolga, mučeniška in usodepolna je bila Tvoja bolezen. —

Zadržtela Ti je roka v bridki slutnji — in napisala si:

»Pomlad že prišla bó,
Ko mene več ne bó,
K' me bodo djali
V to črno zemljó. —«

Kakor s krvjó so začrtane te pre-roške besede — mrzel, mrtvaški duh veje iz njih. — Čemu si slutila, čemu si uganila to — Marica? — Junaška je bila Tvoja smrt! —

In odprla se je v zeleni pomladi črna zemlja — nov grob zraven groba. Nov grob za Te Marica, zraven groba — Tvoje matere — Marica! Ihtela je množica ob tema grobovoma.

Ljubila si petje, — a nisi še želela teh otožnih, turobnih glasov, ki so jokali za Tabo — Marica!

Ljubila si godbo, — a nisi še želela teh votlih, mrtvaških zvokov, ki so trepotali žalostinke za Tabo — Marica!

Cvetlice si ljubila, — a teh še ne, tako žalostnih s povesnjinimi glavica-mi, z ledenim mrtvaškim dihom — s solzami porošeni — za Te Marica!

Ljubila si siromake, — a nisi še želela, da usahne tako kmalu Tvoja dobrodelna roka — za nje, ki jokajo sedaj za Tabo — Marica!

Ti vse si ljubila, ki so prišli. In prišla je množica — nepregledna. —

Zabobnela je krsta — v črni zemlji Tvoje Matere — zaplakalo, zaihtelo je ljudstvo, zaplakali so zvonovi — mi vsi smo zaplakali, a Ti, Ti si bila močnejša od nas — Marica — napisala si — ne več krvave, zlate besede si napisala:

»Lé pod menoj mir biva
pri materi!

In nad menoj duh sniva
pri Materi!

kr **Strašna nevarnost za krminske Italijane** se je pojavila v krminskem mestu v podobi nekega napisa na glavnem trgu. Ta napis slove: »Prodajalna jestvin, Franc Toroš«. »Corriere« je kar ves iz sebe z ozirom na to dejstvo. Da mu nekoliko odleže, mu svetujemo, da gre kak pondeljek ali četrtek po trgovinah svojih najboljših goriških pristašev in videl bode, da bi tudi tisti

prav zaprav morali imeti napis: prodajalna jestvin ali podobno.

Tržiški okraj.

tr **Podraženje kruha v Tržiču.** V Tržiču, v Ronkah in tam okoli so peki z dne 10. t. m. podražili vse vrste kruha za 4 vinarje na kilogramu. Ta povišek opravičujejo peki s tem, da so v zadnjem času cene moke jako visoke.

tr **Na skrivoma je nastavljal ptičem** neki Josip Stock iz Gradeža. Pri tem ga je zalotil enkrat poljski čuvaj. Stock se je seveda ostro postavil proti čuvaju, kateri ga je nato aretiral. Stock je bil sedaj obsojen na 14 dni ostrega zapora z enim postom.

Drobtinice.

Spomin sv. Medarda, francoskega škfa, smo praznovali dne 8. t. m. Sv. Medard je pri našem ljudstvu kakor tudi pri drugih narodih znan kot vremenski prerok. Kmečko pravilo pravi: Kakor se Medard zdani, vreme 40 dni trpi. Letos je bil dan sv. Medarda na Goriškem prav krasen, kar bi pomenilo 40 dni lepo in prijazno vreme. Letos pa se kakor se zdi, to pravilo prav nič ne uresničuje.

Sneg po benečanskih planinah. Laški listi poročajo, da je zadnje dni zapadlo po benečanskih planinah severno od Vidma precej snega.

Neverjeten čudak. Na Štajerskem je umrl blizu Slovenjega Gradca te dni nekov 72letni star čudak, ki je stanoval že dolgo dobo let s svojim sinom v neki stari podrtiji na svojem posestvu. Kar sta imela živine, je bila kar tako privezana za drevje. Jedla sta oba zelo slabo, oblačila sta se še slabejše; perila sploh nista poznala, vode tudi ne dosti. Vsako leto sta kupila par kilov smodnika in streljala za Veliko noč. Molila sta le kralja Matjaža.

Bacil, ki povzročuje pelagro. Kakor poročajo listi, je odkril neki romunski učenjak, profesor Babesch, bacil, ki povzročuje pelagro.

Zemeljski plaz pri Klavžetu se je konečno vendar ustavi. Škoda je seveda jako velika, ker je podrtih več naselbin, vsa polja in travniki onega okraja in vse ceste in telegrafične zveze. Italijanska vlada je določila za tamošnje prebivalce večjo podporo.

Razstreljevanje na daljavo. Italijanski inženir Ulivi je te dni v Genovi

predaval v vojaških krogih o svoji naj-novejši iznajdbi, ki omogoči razstreljevanje na daljavo brez kake žice ali kake druge zveze. Tozadevni aparat deluje sedaj bajé na sto kilometrov. Ako bi n. pr. prišla kaka sovražna ladja na daljavo sto km pred Benetke, bi tam kar tebi nič meni nič zletela v zrak, ako kdo potisne na dotični aparat v Benetkah. Ta iznajdba, ki temelji na nek-kih podobnih principih kot n. pr. brez-žična telegrafija, je za vojaške kroge seveda velikanskega pomena, posebno še, ker je inženir Ulivi izjavil, da dobi edino Italija patent na ta njegov važni izum.

Na pesku je obtičala Lloydova ladija »Heluan«, ki je hotela zavoziti v brindiško pristanišče v Italiji. Ladija ni tipela nobene škode in parnik »Wien« ki gre proti Aleksandriji, je prišel na pomoč ter potegnil »Heluan« zopet na globoko vodo.

Gospodarstvo.

Gospodarska kronika. Da vstreže raznim povpraševanjem in tudi zahtevam trgovskega in kupčijskega stanu, se je odločila c. kr. statistična komisija, da bode odslej dalje izdajala mesečno gospodarsko kroniko z vsemi podatki o cenah, kupčiji, konjunkturi, o borzi itd. S temi mesečnimi poročili bode gotovo ustrezno vsem onim, ki imajo na tem polju opravka.

Davčna moč naše države za l. 1913. Po uradnem izkazu so znašali za l. 1913 nekateri davki sledeče svote. I. izredni davki. Med temi davki so prinesli največ pridobinski davki raznih podjetij in sicer čez 115 milijonov K. Potem sledijo hišno-najemniški davki s svoto 107 milijonov K. Osebnodohodninski davki so dali 106 milijonov K. Dalje sledi zemljiščni davek s svoto 54 milijonov kron itd. Skupna svota direktnih davkov je znašala v l. 1913 466,867.434 K. Med indirektnimi davki stoje na prvem mestu razne užitnine in pristojbine. Užitnina na sladkor n. pr. je dala 164,231.230 K davka, užitnina na žganje je dala skoro sto milijonov kron, užitnina na pivo 84 milijonov kron itd. Pristojbine so dale 159 milijonov kron davka, koleki 68 milijonov kron, tobak 335 milijonov kron itd. Tretja skupina davkov so carine, ki so znašale l. 1913. 245,718.914 K. Skupna svota davščin, užitnin, pristoj-

CHARLES

Največji cirkus v Evropi

pride v kratkem
— tudi v — GORICO

- - Najzromnejši - -
šotori od Barnum - ovih
- - - časov sem! - - -

Desetkrat večji

600 ljudi! ————— 400 živali!
25.000 m² obsega! Za 20.000 ljudi prostora!

— od doslej običajnih —
GLASOVITIH
ODLIČNIH

in najboljših cirkusov.

bin itd. za l. 1913 znaša čez 1.827 milijonov kron.

Fregled užitinskih davkov za l. 1913 kaže sledeče postojanke: Užitnina na žganje je znašala celih 99 milijonov kron, užitnina na pivo 84 milijonov kron, užitnina na vino 12 milijonov kron. Užitnina na sladkor je največja in je prinesla državi 164 milijonov kron. Mesna užitnina znaša komaj 19 milijonov kron in davek na petrolej 25 milijonov kron. Iz teh števil se da napraviti precej jasna slika ljudskega življenja, ki kaže, da gre samo na užitnini na žganje pivo in vino iz ljudskih žepov skoro 200 milijonov kron vsako leto. Užitnina na meso n. pr. je komaj deseti del te ogromne svote, ki jo plačajo največ revnejši ljudski sloji, delavci, težaki in siromašnejše ljudstvo po deželi. Če za nič drugega ni belica pri hiši, za žganje se žalibog še vedno dobi kaka petica!

Svetovni trg za kožuhovino, ki je bil do sedaj v Londonu na Angleškem, se prenese od letos dalje v Lipsko na Saksonskem. Angležem ta stvar sicer ni prav, a vse velike nemške firme so sklenile tako in njih beseda je obveljala. Temu gibanju so se pridružili tudi naši dunajski kožnarji, kar je za naše domače prekupce po naših hribih in po Kranjskem kolikor toliko važno.

Cena moke: Št. O. 22. 50—22.80 K, št. 1. 21.60—22.30 K, št. 2. 21—21.70 K, št. 3. 19.90—20.50 K, št. 4. 19.40—20 K, št. 5. 18.50—19 K, št. 6. 18—18.50 K, št. 7. 16.80—17.50 K. **Otrobi:** drobne 5.70—5.80 K, debele 6.10—6.35 K.

Tržne cene zadnjega tedna. Na dunajskem trgu so veljale zadnje dni sledeče tržne cene in sicer za 50 kg. **Pšenica:** ogrska 14.50—14.85 K,

POSLANO. *)

Podpisani vprašam g. Uršiča sodniškega slugo v Kobaridu še enkrat tem potom, ali je voljan povrniti mi onih 10 K, ki jih je na dan dražbe moje premičnine dne 3. novembra 1911 (N.o 61 E 218) kot izvrševalec dobil več kakor je v aktu vpisanih. Za prodano mizo Tereziji Rosič v Logeh št. 75 je dobil 21 K 60 h, a vpisanih je le 11 K 60 h, kar lahko vse dokažem s pričami. Vsakemu svoje!

Matija Gašparut.

*) Op. uredništva. Za vsebino te izjave je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

NA PRODAJ HIŠA IN VRT.

Hiša z lepim vrtom, kjer se pridelava 4 do 5 hektov vina blizu cerkve, na lepem kraju, pri cesti, je na prodaj. Hiša je pripravna za eno družino in je uporabna za obrt in tudi za gostilno.

Pozivse se pri naši upravi. Seme-niška ulica 16.

TRGOVSKO OBRтна ZADRUGA V GORICI

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom v likvidaciji

vabi svoje člane na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki se vrši v nedeljo dne 24. junija 1914

ob 10. uri dopoldne v združnih prostorih v Gorici.

DNEVNI RED:

1). Poročilo likvidacijskega odbora o stanju zadruga in predložitev račun-skega zaključka za leto 1913.

2). Poročilo nadzorstva.

3). Volitev načelstva, nadzorstva in likvidacijskega odbora.

4). Slučajnosti.

Računi so razpoloženi v smislu ša 25 pravil v združnem uradu članom na vpogled.

Gorica, dne 10. junija 1914.

Likvidacijski odbor.

slovaška 14.10—14.65 K, romunska 14.35 do 14.60 K. Rž: slovaška 10.60—11 K, ogrska 10.40—10.85 K, češka 10.40 do 10.65 K. Ječmen: slovaški 8.25 do 8.75 K, za krmo 7.40—7.85 K. Koruza: ogrska 7.90—8.35 K, činkvantin 9.50—10 K. Oves: ogrski 8.40—8.75 K, češki 8.05—8.55 K. Ajda: ruska in domača 11.25—12 K. Laneno seme: 14—15 K. Krompir: star 3.30 do 3.40 K, laški nov 9—9.50 K. Seno: ogrsko 4.50—4.80 K, štajersko 4.80 do 5.30 K. Slama: pšenična 1.85—1.90 K, ržena 3.40—3.50 K.

Zabavni kotichek. Judovski prekupce Lažirad je kupoval že več let konje

pri nekem graščaku. Večkrat je zaslužil prav lepe denarce, a vedno je trdil, da ima izgubo. Graščak mu nazadnje podari še precej dobrega konja, češ, sedaj bo pa vendar imel nekaj dobička. Čez par tednov vpraša graščak žida, kako je konja prodal. Ej slabo, de jud, imel sem celih sto kron izgube. Graščak se je tem besedam močno začudil ter vprašal, kako je to vendar mogoče, ko je konja dobil čisto zastanj. Jehova naj me kaznuje, če ni res, kakor pravim: Celih sto kron sem moral doložit. Jaz se mmamreč računil, da dobim za vašega konja 500 K, a dobil sem jih le 400. Tako vidite sem res sto kron na izgubi.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
v Gorici Gosposka ulica št. 25.

Priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga. Vse blago prve vrste. Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Izdajatelj konsorcij „Goriškega lista“ Odg. urednik Josip Vimpolšek. Tiska »Narodna Tiskarna« (odgov. L. Lokazič).

ZAHVALA.

O priliki smrti in pogreba naše preljubljene in nepozabne matere nam je bilo res v tolažbo od tako mnogobrojnih strani izraženo sožalje, ki nam je v težkih urah lajšalo srčne bolečine.

Zato izrekamo tem potom vsem svojo najsrčnejšo zahvalo.

GORICA, dne 8. junija 1914.

Brata in sestri Hribar.

Matere, ki imajo svoje otroke rade, jim dajo za okrepčilo dobrega mleka s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

Kathreinerjeva se po slovitom Kathreinerjevem načinu napravi iz najboljšega sladu in je že 23 let zdravniško priznana krepična pijača.

Pri nakupu se mora vedno izrecno zahtevati pristna Kathreinerjeva v zaprtih zavojih s sliko župnika Kneippa.

ZAHVALA.

Podpisani, globoko postrti oče, v svojem in imenu cele družine o priliki bridke izgube svoje ljube hčerke

MARICE ZUCCHIATI

izražam za spremstvo pogreba najtoplejšo zahvalo vsem čč. duhovnikom, posebno domačemu č. g. kuratu Ivanu Kurinčiču za tolažila v bolezni; dalje najiskrenejša zahvala vsem drugim udeležencem, obč. zastopu za venec in korporativno udeležbo, domačim dekletom in vsem sorodnikom za darovane vence, domačim fantom za godbo, cerkvenim pevcem za žalostinke, učiteljsvu, Orlom za korporativno udeležbo, vsem znancem in prijateljem ter sploh vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli izkazati naši dragi rajnici zadnji izraz ljubavi, nam žalujočim ostalim pa s tem izrazati svoje sočutje. Bog plačaj vsem, pokojnice pa se spominjajmo v molitvi!

V MEDANI, 8. junija 1914.

Anton Zucchiati,
oče.

Okrožnica.

Usojam si naznaniti preč. duhovščini, da preselim svojo dobro založeno in vsakemu znano trgovino, h kateri spada tudi delavnica za bogoslužne predmete s 1. junijem iz Magistratne ulice

v Gledališko ulico (Via Teatro) št. 11.

V trdnem zaupanju, da bo preč. duhovščina blagovolila upoštevati to mojo preselitev in da me bo tudi zanaprej kakor dosedaj blagohotno podpirala,

se bilježim z odličnim spoštovanjem

FRANC LEBAN.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

6. junija 1914.

Dunaj 49, 37, 62, 9, 82.

Preklic.

Anton Bolčina iz Kovka prekličie vse besede, s katerimi je mogoče žalil gospoda Antona Piženti, korporala v Volčah.

Vipava, dne 1. junija 1914.

Anton Bolčina.

„Slovenski Straži“ prinese pomoč, Vam morda bogastvo, čitajte!

475.000

kron, oziroma frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki velike skupine

5 originalnih vrednostnih srečk 5

kjih 13 vsakoletnih žrebanj se vrši dne

2. in 15. januarja,	1. in 14. majnika.	1. septembra (dve),
1. februarja,	1. julija,	14. novembra ter
1. marca (dve),	1. avgusta,	2. novembra.

375.000

kron, oziroma frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki manjše skupine

3 originalnih vrednostnih srečk 3

kjih 9 vsakoletnih žrebanj se vrši dne

2. in 15. januarja,	1. in 14. majnika,	14. septembra ter
1. februarja,	1. julija,	3. novembra.
	1. avgusta,	

Kupnina za veliko skupino vseh 5 srečk se plača v 60 mesecih po 6 K, za manjšo skupino vseh treh srečk pa v 60 mesecih po 4 K.

Vsaka srečka mora najmanj enkrat zadeti! Vsi dobitki se izplačajo v gotovem denarju!

Vse srečke imajo trajno vrednost denarja in igrajo po izplačilu kupnine še dolgo vrsto let brez vsakega nadaljnega vplačevanja, torej zastonj.

Vsak cenjeni naročnik zamore dobiti nagrade in premije ter na ta način kupnino zase naročenih srečk poljubno znižati ali sploh dobiti jih zastonj. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“

Valentin Urbančič, Ljubljana 8.

Tvrška O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga.)

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinjska in hišna oprava. Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sred Raštela št. 7. Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nimbriškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najb. lje šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimске in letne čase.

Raznoverste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih po deželi. P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Sante Busolini

trgovca z jedilnim blagom v Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preselil svojo trgovino iz dosedanjih prostorov na Kornu št. 13 v ulico Sv. Antona št. 2

tik trgovine g. Ig. Saunig.

V novih prostorih bo postregel slav. občinstvu z najboljšim blagom, nizkimi cenami in dobro postrežbo. — Istotako tudi v svoji

podružnici v Solkanu št. 311.

Obenem priporoča svojo apnenico v Solkanu. Cenj. naročila se sprejema v trgovini v ulici sv. Antona št. 2 in se izvršujejo točno.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & C. i GORICA

Tekališče Josipa Verdija št. 7.

Najcenejši nakupovalni vir na drobno in debelo.

- Največja zaloga - usnja ter čevljarke - - - potrebščine. - - -

I. Drufovka Gorica Gosposka ul. št. 3 nasproti »Monta«.

Največja izbira obuvala za moške, ženske in otroke. Blago trpežno - Cene solidne.

Vsem gospodinjam toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edno pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist obmejnim sovencem.

„Ljubljanska kreditna banka“ podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, p. družnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavnica K 8.000.000. Rezervni zaklad K1.000.000.00

Vloge na knjižice po 4¹/₂%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz - valut. Borzna naročila. Promese za vsa žrebanja. Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

— Eskont menic —
— Stavbeni krediti. —
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje. Safes. Nakazila v inozemstvo. Kreditna pisma.

Na prodaj

je zemljišče in hiša. Prvo obstoječe iz oranega zemljišča, vinograda, pašnika in gozda. Hiša je skoraj nova, 7 metrov dolga in 5 metrov široka in ima hlev za živino in dvorišče. Celo posestvo je mala lepa kmetija, ki stoji ob državni cesti v bližini goriškega mesta. Oglasiti se je pri upravi „Goriškega Lista“.

A. v d. BERINI

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga oljkinega olja prve vrste najbolj trdki iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nee s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 1' 04, 1' 12, 1' 20, 1' 28, 1' 36, 1' 44, 1' 60, 1' 80, 2' —, 2' 40 za luči po 72 vin.

N. debelo cene ugodne. Pošilja poštne prosto na dom. Posodo se pušča kupeu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Za oga mila in sveč. — Cene zmerne.

Pinter & Lenard -- Gorica Raštelj 7-9.

Vinogradniki in kmetovalci dvakrat porinjano-žico za trte, razne mreže in žico s trnjem za ograje kupite v veliki izbiri in prav nizkih cenah le pri naši domači tvrdki. M M M

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši Corso Gius. Verdi št. 32, I. nad. Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

Odbor.

Kako krmite

?? najceneje ??

Hitro maščenje je ceno maščenje. Najhitreje se prašiči maste iz zrastejo, ako jih krmite z mastilom

Fattinger-jev „Lucullus“.

Fattinger-jev „Lucullus“ II. vrste (fin) za raščo. — Fattinger-jev „Lucullus“ III. vrste (debel) za maščenje.

Vzorci in cenik brez stroškov pri

Tovarni žlvinjskih krmil Fattinger & Co d. dr. Dunaj Juzersdorf.

Fattinger-jev »Lucullus« se dobiva pr. Zvezi gospodarskih zadrug in društev v Gorici.

Adolf Urbančič,

mesar

Gorica — ulica Sv. Ivana št. 7 — Gorica

se priporoča cenjenim odjemalcem. — Naročila v vsaki množini donaša na dom po navadni tržni ceni.

Blago prve vrste!

Postrežba točna in solidna!